

POLSKI KANDYDAT DO OSCARA®

REŻYSERIA **AGNIESZKA HOLLAND**

OD 24 PAŹDZIERNIKA TYLKO W KINACH

KINOŚWIAT

A CANAL+ COMPANY

WWW.KINOSWIATEDUKACJI.PL
WWW.KINOSWIAT.PL

KONKURS GŁÓWNY

KONKURS GŁÓWNY

KONKURS GŁÓWNY

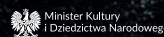
KONKURS GŁÓWNY

FRANZ KAFKA

WITAJCIE W JEGO ŚWIECIE

HONOROWY PATRONAT NAD PREMIERĄ FILMU

SCENARIUSZ LEKCJI DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

„Człowiek w labiryncie życia”

„KinoSzkoła” Fundacja Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych”

KinoSzkoła
FUNDACJA

FRANZ KAFKA

DRODZY NAUCZYCIELE, DROGIE NAUCZYCIELKI,

twórczość Franza Kafki od ponad wieku fascynuje, niepokoi i inspiruje kolejne pokolenia czytelników. Jego proza, pełna metafor i pytań o kondycję człowieka, pozostaje niezwykle aktualna – bo dotyka tematów, z którymi mierzymy się także dziś: poczucia wyobcowania, walki jednostki z bezdusznym systemem, poszukiwania własnej tożsamości i miejsca w świecie.

Najnowszy film Agnieszki Holland *Franz Kafka* to wyjątkowa okazja, by przybliżyć młodzieży tę postać w atrakcyjnej, filmowej formie. Reżyserka nie tylko pokazuje biografię pisarza, ale także prowadzi widza w głąb jego wyobraźni i twórczości – tej, która uczy nas odwagi w stawianiu pytań, nawet jeśli nie ma na nie prostych odpowiedzi.

Zaproszenie uczniów do kina na ten film to szansa, by porozmawiać z nimi o sprawach fundamentalnych: o wolności i odpowiedzialności, o sile wyobraźni, o potrzebie zachowania człowieczeństwa w świecie pełnym presji i chaosu. To lekcja nie tylko literatury, ale przede wszystkim – lekcja życia.

dr Joanna Zabłocka-Skorek
Prezeska Fundacji KinoSzkola

FRANZ KAFKA

O FILMIE

Franz Kafka – długo oczekiwana, międzynarodowa produkcja w reżyserii wielokrotnie nagradzanej Agnieszki Holland (*Zielona granica*, *W ciemności*) – to nie tylko portret literackiej ikony XX wieku, która nieprzerwanie inspiruje artystów i fascynuje kolejne pokolenia. To opowieść o wrażliwym człowieku, którego lęki i dylematy mocno rezonują z dzisiejszym młodym pokoleniem. Reżyserka podąża śladami swojego bohatera, budując z najważniejszych momentów jego życia niezwykłą mozaikę.

„Franza Kafkę odkryłam jeszcze w liceum. Wkrótce stał się dla mnie jednym z najważniejszych i najbardziej inspirujących pisarzy. Ze swą potrójną tożsamością, autoironią i totalną wrażliwością, był dla mnie jakby podziwianym bratem, którym trzeba się opiekować, bo mimo siły jest bardzo kruchy” – Agnieszka Holland, reżyserka.

Franz Kafka – młody człowiek uwięziony w koszmarze biurokracyjnej codzienności, przypominającej dzisiejszą rzeczywistość pracowników wielkich korporacji. Wegetarianin z wyboru – zanim stało się to powszechne. Syn despotycznego ojca uwikłany w kruche relacje z kobietami. Pogrążony w egzystencjalnym kryzysie na długo przed tym, kiedy samotność stała się efektem ubocznym mediów społecznościowych. Niezrozumiany, pełen lęków, uciekał w świat ironii, absurdu i wyobraźni, tworząc dzieła, które uczyniły go jednym z najwybitniejszych pisarzy XX wieku.

„Agnieszka Holland złożyła Kafce hołd jego własną wielkością – przenosząc na widza emocje niezwykle zbliżone do tych, których doświadcza czytelnik jego opowiadań.”

„Twórcy pozwalają nam wejść w świat Franza Kafki, a dzięki odważnemu złamaniu czwartej ściany stajemy się częścią jego historii.”

Joanna Głowacka, Polonistyka

„Holland, z właściwą sobie wrażliwością, stworzyła film, który jest nie tylko niebanalną biografią, ale i odważną, filozoficzną medytacją o kondycji współczesnego człowieka. To hołd złożony samotności i udręczeniu, w którym mieszka nie tylko Kafka, ale każdy, kto choć raz zgubił się w labiryncie niespełnionych pragnień.”

Katarzyna Włodkowska, „Facetka od polaka”

FRANZ KAFKA

AUTORKI SCENARIUSZA:

Katarzyna Włodkowska: Educentuzjastka, członkini grupy Superbel-frzy RP, doradczyni metodyczna, egzaminatorka OKE, certyfikowana trenerka oświaty. Od 20 lat z powodzeniem prowadzi klasy medialne na mocy programu autorskiego. Autorka wielu projektów edukacyjnych, w tym „Lekcje w sieci” i „Zaproś mnie na swoją lekcję”, współpracuje z Onetem i „Polonistyką”. Wyróżniona w konkursie „Wielkopolski Nauczyciel Roku”, finalistka nagrody im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”, prelegentka na ogólnopolskich konferencjach edukacyjnych.

Ewa Ziejewska: polonistka, współzałożycielka Podlaskiego Klubu Kreatywnych Nauczycieli i współorganizatorka Podlaskich Wieczorzynek Edukacyjnych, ambasadorka Wiosny Edukacji, egzaminatorka CKE, autorka innowacji pedagogicznych z zakresu wykorzystywania nowych technologii na lekcjach języka polskiego.

FRANZ KAFKA

Scenariusz lekcji do filmu Agnieszki Holland pt. *Franz Kafka*.

Temat: Franz Kafka – człowiek w labiryncie życia.

INFORMACJE OGÓLNE:

- 🎧 Przedmiot: język polski (liceum / technikum)
- 🕒 Czas: 2 x 45 minut
- 🎬 Film: *Franz Kafka*, reż. Agnieszka Holland, Czechy/Niemcy/Polska/Francja 2025, 136 min.
- 📄 Materiały: paszport do seansu, gotowe snotki, aplikacja mentimeter, karty pracy (Obiektyw Kafki, Kafka w naszych rękach, Pod lupą reżysera), checklista sukcesu.

CELE LEKCJI:

Cele ogólne:

- Zrozumienie biograficznego i kulturowego kontekstu twórczości Franza Kafki;
- Świadome oglądanie filmu i analiza języka artystycznego;
- Krytyczna analiza warstwy znaczeniowej dzieła;
- Prezentacja własnego stanowiska, wartościowanie, ocena i budowanie wniosków;
- Kontekstowe odczytywanie utworów;
- Refleksja nad relacją między życiem prywatnym pisarza a jego twórczością.

Cele szczegółowe (językiem ucznia):

Po lekcji potrafię:

- powiedzieć, kim był Franz Kafka i wymienić kilka faktów z jego życia;
- wyjaśnić, jaka była jego relacja z ojcem i jak wpływała na twórczość i osobowość artysty;
- wskazać elementy reżyserii (światło, kamera, dźwięk) i ich znaczenie;
- wyrazić swoje emocje po filmie w formie krótkiej wypowiedzi lub rozmowy;
- zadać pytanie, które pokazuje moją refleksję.

FRANZ KAFKA

METODY :

- aktywizacja przed filmem (priming, chmura skojarzeń);
- notatki emocjonalne (snotki, emoji-track);
- uczenie społeczne (debata, proces Kafki);
- narracyjność (listy, tweety, memy);
- multisensoryczność (rysunki, teatr cieni);
- refleksja i konsolidacja wiedzy (checklista sukcesu).

FORMY PRACY :

- indywidualna (snotki, refleksje);
- grupowa (proces Kafki, memy, listy);
- zbiorowa (dyskusja, mentimeter, checklista).

ŚRODKI DYDAKTYCZNE :

- film Agnieszki Holland *Franz Kafka*, reż. Agnieszka Holland, Czechy/Niemcy/Polska/Francja 2025, 136 min.
- karty pracy: „Paszport do seansu”; „Obiektyw Kafki”, „Kafka w naszych rękach”;
- tablica/flipchart, rzutnik, karty pracy.

FRANZ KAFKA

PRZEBIEG LEKCJI :

LEKCJA I (zanim pójdziesz do kina...)

1. WPROWADZENIE (15 MIN.)

- Nauczyciel przedstawia temat: „Franz Kafka – człowiek w labiryncie życia”.
- Uczniowie w parach wpisują pierwsze skojarzenia z Kafką w mentimeter → wspólna chmura słów.

INSTRUKCJA wykorzystania narzędzia MENTIMETER (działa przez przeglądarkę - na komputerze, tablecie czy smartfonie)

- Ty, jako nauczyciel, logujesz się na stronie mentimeter.com i tworzysz prezentację (slajdy z pytaniami, np. chmura słów, quiz, skala).
- Uczniowie nie muszą zakładać konta – wystarczy, że wejdą na menti.com i wpiszą kod, który wygeneruje Twoja prezentacja.
- Dodatkowo Mentimeter ma też aplikację mobilną (na Android i iOS), ale nie jest konieczna – wszystko działa bez problemu w przeglądarce.
- Wejdź na stronę mentimeter.com i zaloguj się (konto darmowe wystarczy).
- Kliknij Create presentation i wybierz typ slajdu Word Cloud (Chmura słów).
- Wpisz pytanie, np. „Z czym kojarzy Ci się Franz Kafka?”.

- Ustaw: liczba odpowiedzi na osobę – 2 lub 3, filtr wulgaryzmów – ON.
- Na lekcji udostępni ekran z kodem dostępu.
- Uczniowie wchodzi na menti.com i wpisują kod.
- Ich odpowiedzi pojawią się od razu w formie chmury słów – im częściej ktoś wpisze to samo słowo, tym większe się stanie.

PYTANIA PODSUMOWUJĄCE BURZĘ MÓZGÓW

1. Które słowo pojawiło się najczęściej?
– Co to mówi o tym, jak postrzegamy Kafkę?
2. Czy w chmurze dominują emocje, fakty, czy stereotypy?
– Dlaczego akurat takie skojarzenia się pojawiły?
3. Czy jakieś słowo Cię zaskoczyło?
– Skąd mogło się wziąć?
4. Które z tych skojarzeń chcesz sprawdzić albo zweryfikować po obejrzeniu filmu?
– Jak myślisz, czy film potwierdzi te wyobrażenia, czy je obali?

FRANZ KAFKA

3. DLACZEGO WŁAŚNIE HOLLAND? O REŻYSERCE FILMU (15 MIN.)

Agnieszka Holland (ur. 28 listopada 1948 r. w Warszawie) to jedna z najwybitniejszych polskich reżyseerek filmowych. Studiowała reżyserię w praskiej szkole filmowej FAMU, gdzie zetknęła się z czeską Nową Falą i przeżyła doświadczenie Praskiej Wiosny. Po powrocie do Polski współpracowała z Andrzejem Wajdą i Krzysztofem Zanussi. Jej filmy często pokazują ludzi uwikłanych w historię, poszukujących wolności i tożsamości w świecie pełnym sprzeczności. Zdobyła międzynarodową sławę filmami *Europa, Europa* (Złoty Glob, nominacja do Oscara), *Gorzkie żniwa* i *W ciemności* (obie nominowane do Oscara). Pracowała także w USA, reżyserując odcinki takich seriali jak *House of Cards* czy *The Wire*. Jej kino to zawsze opowieść o jednostce w konflikcie z systemem, o kruchości i sile człowieka – dlatego jej spojrzenie na postać Franza Kafki nie jest przypadkowe.

PYTANIA DO ROZMOWY

- Co w biografii Holland pomaga zrozumieć jej wybory reżyserskie w filmie o Francu Kafce?
- Która scena najmocniej pokazuje konflikt „człowiek vs. system” — i jak to jest zrobione filmowo (kadr, światło, montaż)?
- Gdyby *Europa, Europa* albo *W ciemności* spotkały się z tym filmem w jednym zdaniu — co byłoby wspólnym mianownikiem?
- Jaki „podpis reżyserki” (rozpoznawalny rys) widzisz tutaj?

Na co zwrócić uwagę w filmie - pytania, które warto zadać uczniom przed seansem.

- Jednostka kontra system: jak pokazuje się presję instytucji/rodziny wobec wrażliwego bohatera?
- Język obrazu: światło/cień, bliskie plany rąk i twarzy, detale – co „mówią” o stanie bohatera?
- Dźwięk i cisza: kiedy muzyka milknie i co wtedy słyszysz „w środku”?

FRANZ KAFKA

LEKCJA II

(zanim pójdziesz do kina...)

1. ROZGRZEWKĄ REFLEKSYJNA (15 MIN.)

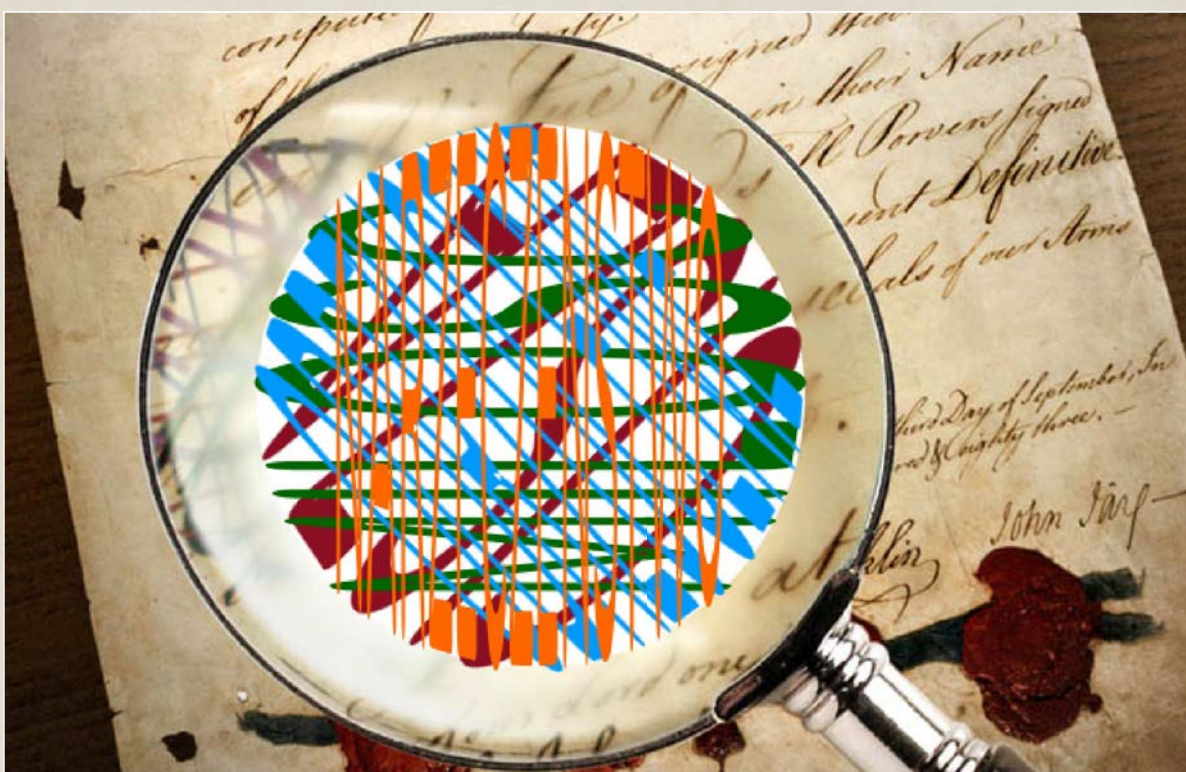
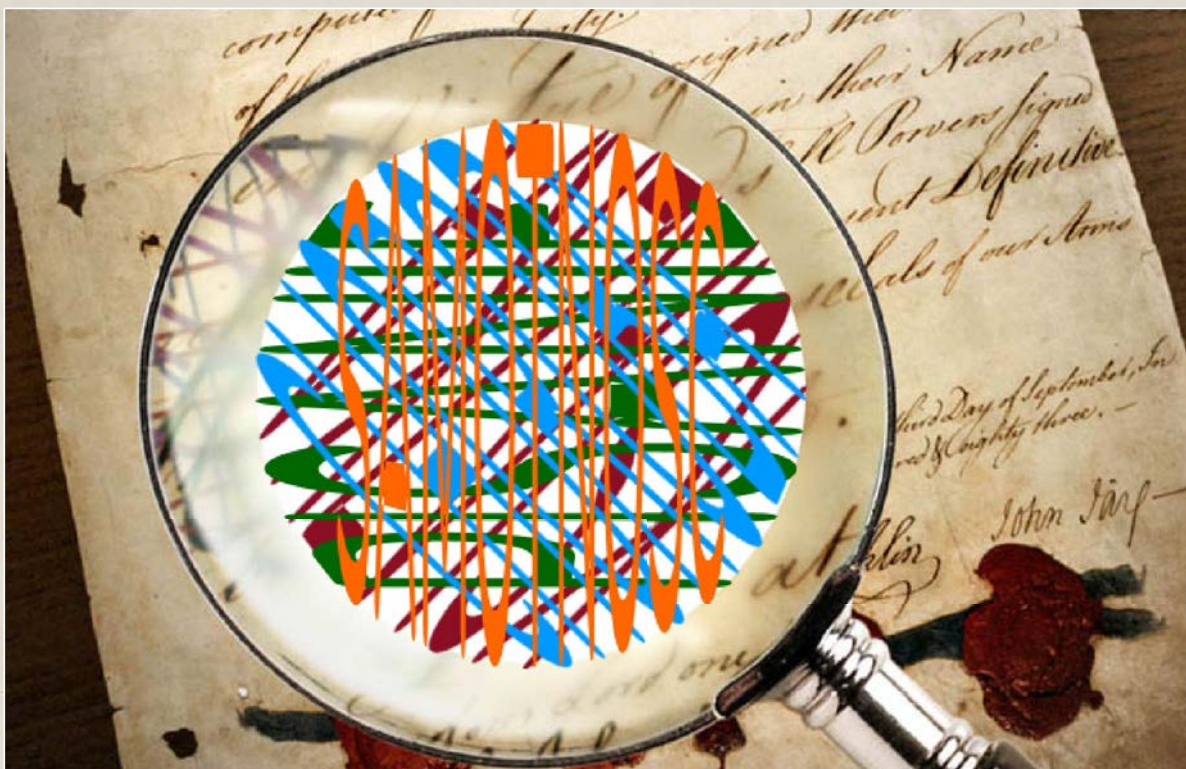
Zacniemy od szybkiej rozgrzewki. Każda para dostaje zestaw snotek. Waszym zadaniem jest odczytać hasła: obrócić kartkę, przyrzeć się pod różnymi kątami, spróbować „rozszyfrować” ukryte słowa i zastanowić się, które najtrafniej oddają klimat i sens filmu o Franzu Kafce? Potem powiedzcie w klasie w 2–3 zdaniach, dlaczego wybraliście właśnie te słowa, a nie inne. (karty pracy „Ukryte hasła”) 🖱️

FRANZ KAFKA

UKRYTE HASŁA

WYDRUKUJ SNOTKI, WYTNIJ KOŁA I POPATRZ
NA NIE POD RÓŻNYMI KĄTAMI, WTEDY
UKAZUJĄ SIĘ UKRYTE HASŁA.

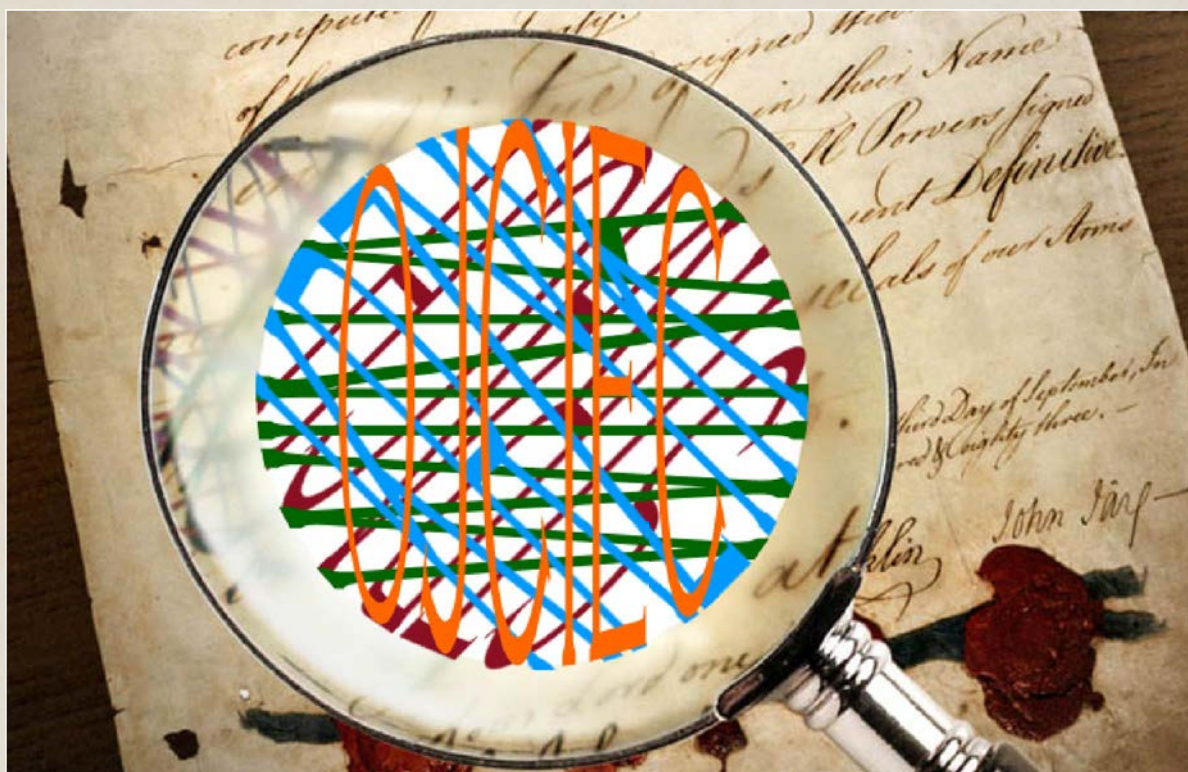
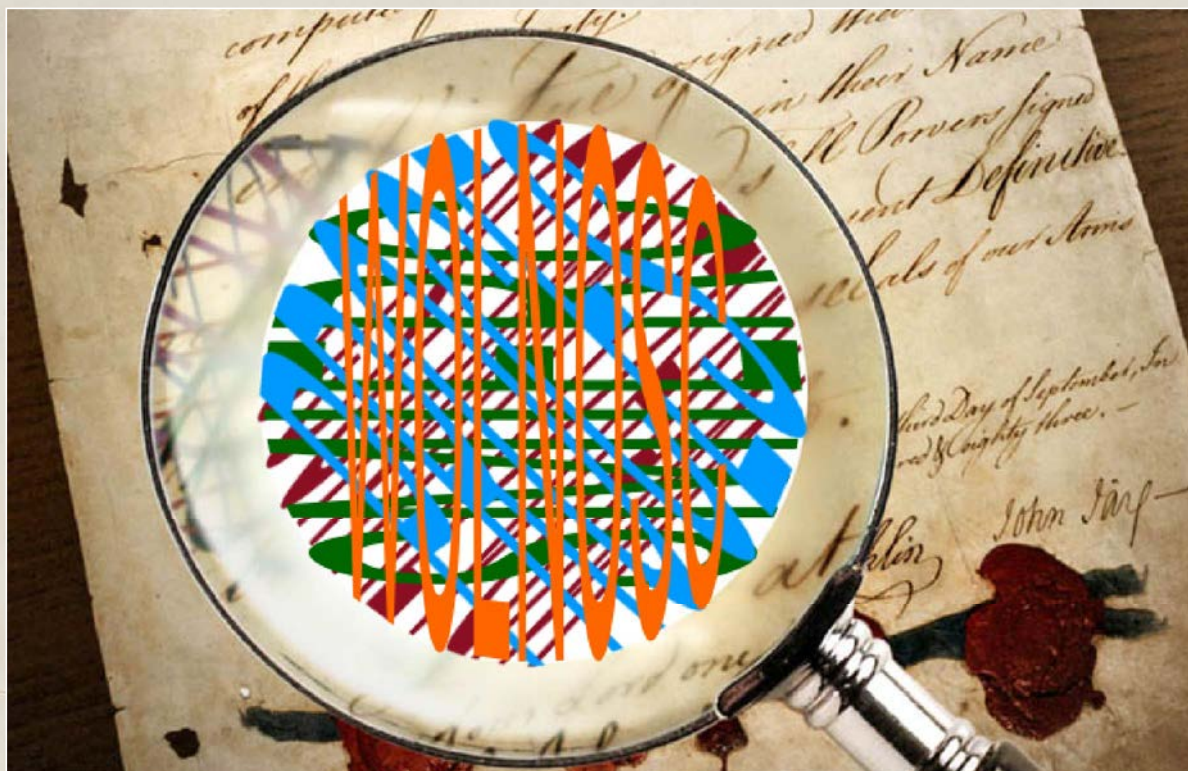

FRANZ KAFKA

UKRYTE HASŁA

WYDRUKUJ SNOTKI, WYTNIJ KOŁA I POPATRZ
NA NIE POD RÓŻNYMI KĄTAMI, WTEDY
UKAZUJĄ SIĘ UKRYTE HASŁA.

FRANZ KAFKA

2. PRACA W GRUPACH – PROJEKTY KREATYWNE (15 MIN.)

● Przygotuj karteczki z nazwami 4 projektów (Proces Kafki, Gabinet osobliwości, List z przyszłości, Mem Kafki). Uczniowie losują – i w ten sposób dzielą się na 4 grupy.

I. Proces Kafki – inscenizacja sądu

● Cel: sprawdzenie, jak różne perspektywy interpretują postać Franza Kafki.

● Instrukcja dla uczniów:

1. Podzielcie role w grupie: oskarżyciele, obrońcy, ława przysięgłych.
2. Oskarżyciele przygotowują 2–3 zarzuty wobec Franza (np. brak odwagi, ucieczka od życia, konflikty z ojcem).
3. Obrońcy odpowiadają kontrargumentami (np. jego wrażliwość, twórczość jako świadectwo epoki).
4. Ława przysięgłych (reszta grupy) decyduje o „wyroku” – jednym zdaniem podsumowuje, kim był Kafka.

II. Gabinet osobliwości – komentarz do eksponatów

● Cel: zobaczenie życia Kafki poprzez symbole i rekwizyty.

● Instrukcja:

1. Każda grupa dostaje zestaw „eksponatów” (mogą być obrazki na kartkach, opisy lub rekwizyty symboliczne zamknięte w pudełku):

- ◆ list do ojca,
- ◆ pierścionek zaręczynowy,
- ◆ rękopis,
- ◆ stetoskop (choroba),
- ◆ pióro,
- ◆ zdjęcie turystów w muzeum Franza Kafki.

2. Zadanie: do każdego eksponatu napiszcie/dopowiedzcie jedno zdanie komentarza – co ten przedmiot mówi dziś o Franzu Kafce?

3. Przygotujcie miniwystawę na żywo: każdy członek grupy przedstawia jeden eksponat i komentarz. Uczniowie wcielają się w przewodników, którzy opowiadają o Kafce przez symbole, przedmioty.

III. List z przyszłości – wiadomość do Franza

● Cel: połączenie doświadczenia Franza Kafki z perspektywą współczesności.

● Instrukcja:

1. Napiszcie list do Franza Kafki, jakbyście mogli wysłać go w czasie.

2. W liście możecie:

- pocieszyć go lub dodać otuchy,
- wyjaśnić, jak jego twórczość jest dziś czytana i dlaczego jest ważna,
- zadać mu pytanie, które sami macie po filmie.

3. Każda grupa wybiera 1 osobę, która odczyta fragment listu na forum klasy.

IV. Mem Kafki – współczesna interpretacja

● Cel: uchwycenie ironii, absurdu i uniwersalności w życiu Franza Kafki.

● Instrukcja:

1. Wybierzcie jedną scenę lub motyw z filmu.
2. Dopasujcie do niej współczesny podpis (ironiczny, zabawny, przewrotny), jak w memie.
3. Możecie narysować go na kartce (analogowo) albo przygotować cyfrowo (np. w Canvie/na telefonach).
4. Każda grupa prezentuje swój mem klasie.
5. Konteksty maturalne:

Wykorzystując załączone karty pracy, uzupełnij informacje na temat motywów, które możesz wykorzystać na maturze ustnej bądź pisemnej jako kontekst. (karta pracy MOTYWY)

6. Motyw labiryntu:

Wykorzystując załączoną kartę pracy, uzupełnij informacje dotyczące motywu labiryntu w filmie i tekstach kultury. (karta pracy LABIRYNT)

FRANZ KAFKA

MOTYWY

JAKIE MOTYWY LITERACKIE
DOSTRZEGASZ W FILMIE,
WYMIEN MINIMUM 3.

ZAPOZNAJ SIĘ Z FRAGMENTAMI LISTÓW FRANZA KAFKI.
JAKĄ PRAWDĘ O BOHATERZE W NICH ODNAJDUJESZ?

„Pisanie jest dla mnie formą modlitwy. Ale kiedy piszę, nie jestem zdolny do życia. Nie potrafię być z kimkolwiek, nawet z Tobą. Moja samotność jest warunkiem mojej twórczości, a moja twórczość jest warunkiem mojego cierpienia.”

list do Maxa Broda

„Często leżałem w łóżku, drżąc ze strachu przed tobą, wyobrażając sobie, że przychodzisz i krzyczysz na mnie, że jestem niczym, że nie zasługuję na miłość. [...] Nawet gdy siedziałem cicho, miałem wrażenie, że moje milczenie cię drażni. Nie potrafiłem znaleźć drogi do ciebie – każda próba kończyła się porażką.”

list do ojca

„Moje pisanie jest jak oddychanie w dusznym pokoju. Nie wiem, czy to, co tworzę, ma wartość. Wiem tylko, że muszę to robić, bo inaczej się uduszę. Ale proszę Cię – po mojej śmierci spal wszystko.”

„Nie jestem pisarzem. Jestem człowiekiem, który nie potrafi żyć, jeśli nie pisze. Ale to nie znaczy, że to, co piszę, powinno być czytane.”

list do Maxa Broda

„Ty jesteś dla mnie jak ogień – nie mogę się zbliżyć, bo spłonę, ale nie mogę też odejść, bo zamarznię. Piszę do Ciebie, bo tylko w słowach potrafię być blisko. W życiu jestem zbyt słaby, zbyt lękliwy.”

list do Felicji

FRANZ KAFKA

LABIRYNT

ZASTANÓW SIĘ, W JAKICH TEKSTACH
KULTURY WYSTĘPUJE MOTYW LABIRYNTU,
WYMIENŃ MINIMUM 3.

ZAPOZNAJ SIĘ Z DEFINICJĄ LABIRYNTU:

Labirynt – motyw literacki i symboliczny, oznaczający przestrzeń pełną zamętu, płątaniny i zagubienia. Reprezentuje sytuację skomplikowaną, pozbawioną wyjścia, często prowadzącą do duchowych tortur, błędnego koła i egzystencjalnego cierpienia.

W literaturze bywa metaforą trudnego problemu, sofizmu, wtajemniczenia, podróży w głąb umysłu, marzeń, podświadomości, grzechu i bólu.

Labirynt może symbolizować:

- świat podziemny – krainę zmarłych, piekło, nekropolie, państwo ciemności,
- świat roślinny – jako naturalna płątanina życia,
- świat miast – jako przestrzeń cywilizacji, zagubienia i zmartwychwstania,
- nieskończoność – gwiazdziste niebo, niezbadane wyroki boskie, tajemnicę istnienia.

W tradycji mitologicznej labirynt to konstrukcja zbudowana przez Dedala na polecenie króla Minosa, w której umieszczono Minotaura – człowieka z głową byka, syna królowej Pazyfae i byka. Symbolizuje on nie tylko fizyczne zagubienie, ale także duchowe i egzystencjalne zmagania człowieka.

Definicja na podstawie: Władysław Kopaliński, Słownik Symboli, Warszawa 1990, str. 186, ISBN 83-214-0746-3

ZAPOZNAJ SIĘ Z FRAGMENTEM „PROCESU” F. KAFKI

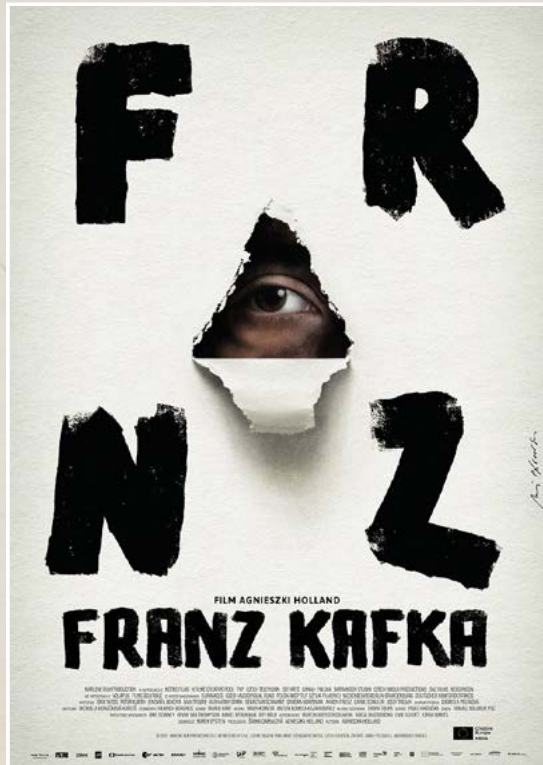
„K. szedł przez wąskie, ciemne korytarze, wspinał się po stromych schodach, mijał zamknięte drzwi, za którymi słychać było szepty i szelesty. Nie wiedział, czy idzie w dobrym kierunku, nikt go nie prowadził, a każdy kolejny zakręt wydawał się podobny do poprzedniego. W końcu trafił do pomieszczenia, które wyglądało jak archiwum – pełne papierów, ludzi pochylonych nad dokumentami, ale nikt nie zwracał na niego uwagi. Czuł się jak intruz, jak ktoś, kto nie ma prawa tu być, choć został wezwany.”

JAKIE ODCZUCIA TOWARZYSZĄ BOHATEROWI PODCZAS BŁĄDZENIA W PRZESTRZENI?

FRANZ KAFKA

ALTERNATYWNE WERSJE PLAKATU DO FILMU *FRANZ KAFKA*

Na koniec lekcji zatrzymajmy się na chwilę przy własnych wrażeniach.

Wybierz jeden z trzech kolorów i odpowiedz na pytanie:

- Zielony: Co mnie zaciekało?
- Żółty: Co było trudne lub niejasne?
- Czerwony: Co mnie poruszyło emocjonalnie?

Swoją odpowiedź możesz zapisać na kartce w wybranym kolorze lub dopisać na tablicy. Razem stworzymy mapę naszych refleksji po filmie.

4. EWALUACJA (5 MIN.)

CHECKLISTA W JĘZYKU UCZNIĄ:

Po obejrzeniu filmu *Franz Kafka* potrafisz...

- powiedzieć, kim był Franz Kafka i podać kilka faktów z jego życia;
- wyjaśnić, jaka była relacja Franza Kafki z ojcem i jak wpływała na jego życie;

● zauważyć, że film Agnieszki Holland to interpretacja, a nie tylko biografia;

● wskazać, jak reżyserka użyła światła, dźwięku, kamery, by pokazać emocje;

● zapisać lub wypowiedzieć swoje emocje i myśli po filmie (np. w snotkach);

● ułożyć pytanie do filmu albo do postaci Franza Kafki, które mnie zaciekało;

● znaleźć w filmie moment, z którym mogę się utożsamić;

● Minirunda: każdy mówi jedno słowo podsumowujące swoje wrażenie.

Kreatywna
Europa
MEDIA

WWW.KINOSWIAT.PL

KINOŚWIAT

A CANAL+ COMPANY

WWW.KINOSWIATEDUKACJI.PL

Informacje o pokazach dla szkół:
Dział dystrybucji | dystrybucja@kinoswiat.pl

Materiały dydaktyczne:
Dział prasowy KINO ŚWIAT | pr@kinoswiat.pl

KINOŚWIAT Sp. z o.o.
Al. Gen. Sikorskiego 9, 07-758 Warszawa

Opracowanie merytoryczne i graficzne
Fundacja Kompetencji Medialnych i Społecznych „KinoSzkola”
ul. Batoiego 1/6, 43-100 Tychy
www.kinoszkola.pl

KinoSzkola
FUNDACJA